

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10Pc/12/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719202616
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5719202616.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci navrhovateľa: Q. B., K.. XX.X.XXXX, O. X. XX, XXX XX, Q., právne zastúpeného JUDr. Katarínou Turanskou, advokátkou so sídlom Štúrovo námestie 10520/13B, 306 01, Martin, IČO: 37 900 170, proti plnoletému synovi: Q. S., K.. XX.X.XXXX, O. Z.X. XX, XXX XX, B., zastúpenému splnomocnenou zástupkyňou Q. Q.Y., K.. XX.X.XXXX, O. Z. XX, XXX XX, B., v konaní o zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči plnoletému synovi Q. S., K.. XX.X.XXXX, určená naposledy rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/59/2013 zo dňa 8.10.2013 vo výške 210 € mesačne, sa zrušuje s účinnosťou od 1.9.2019.

II. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 3.7.2019 sa navrhovateľ proti svojmu plnoletému synovi Q. S. domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti, ktorá bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/59/2013 zo dňa v sume 210 € mesačne.

2. Návrh odôvodnil tou skutočnosťou, že plnoletý syn ukončil štúdium na Strednej odbornej škole strojníckej v Martine vykonaním maturitnej skúšky dňa 30.5.2019. Navrhovateľ mal za to, že jeho dieťa je schopné samo sa živiť a preto žiadal o zrušenie vyživovacej povinnosti s účinnosťou od 1.7.2019.

3. K návrhu pripojil navrhovateľ potvrdenie o ukončení štúdia syna na strednej škole zo dňa 31.5.2019, vysvedčenie o maturitnej skúške, výučný list a rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/59/2013.

4. V priebehu konania navrhovateľ na návrhu zotrval, len na pojednávaní dňa 7.11.2019 s prihladením na skutočnosť, že výživné platil synovi aj počas letných mesiacov roku 2019, zmenil návrh tak, že žiadal zrušiť vyživovaciu povinnosť s účinnosťou od 1.9.2019. Túto zmenu návrhu súd na pojednávaní dňa 7.11.2019 v prítomnosti navrhovateľa, ale aj splnomocnenej zástupkyne plnoletého dieťaťa pripustil.

5. Plnoletý syn Q. sa k návrhu otca vyjadril prvýkrát podaním došlým 12.8.2019, ktoré urobil prostredníctvom svojej matky, ktorú splnomocnil na zastupovanie v tomto konaní. Z tohto vyjadrenia vyplynulo, že plnoletý syn s návrhom otca nesúhlasí. Poukázal na skutočnosť, že aj keď oficiálne ukončil strednú školu, je stále nezamestnaný a nedarí sa mu nájsť žiadne zamestnanie. Splnomocnená zástupkyňa v tomto podaní tvrdila, že plnoletý syn je od malička iný, ako ostatné deti a z toho dôvodu bol na strednej škole preradený z jedného odboru na druhý, keďže nie je manuálne zručný. V dôsledku toho ako jediný žiak z celej triedy vykonával prax v kancelárii a nie vo výrobnéj hale. Samotná matka nemá dostatočné prostriedky na obživu syna, ktorý momentálne nemá žiadny príjem a matka žije

len z invalidného dôchodku, ktorý je veľmi nízky. Splnomocnená zástupkyňa syna tvrdila, že sa s navrhovateľom dohodla na tom, že kým si dieťa nenájde zamestnanie, tak bude otec na neho platiť výživné.

6. K tomuto podaniu sa vyjadril navrhovateľ podaním z 30.8.2019, z ktorého vyplynulo, že na návrhu trvá. Otec uviedol, že so synom je v kontakte a nie je mu známy žiadny taký zdravotný problém, ktorý by synovi bránil vykonávať prácu, na ktorú sa pripravil štúdiom na strednej škole. To, že syn je v súčasnosti nezamestnaný, nemôže ísť na ľarchu otcovi ako osobe povinnej platiť výživné. Plnoletý syn má primeraný zdravotný stav a existujú pre neho vhodné pracovné príležitosti. Je teda schopný sám si obstaráť prostriedky na výživu. Otec prezentoval ochotu synovi pomôcť po stránke finančnej, avšak nie v rámci plnenia a trvania určenej vyživovacej povinnosti. Navyše syn vyštudoval taký odbor, ktorý ponúka na trhu práce dostatok pracovných príležitostí v oblasti automobilového, strojárenského priemyslu. Jedná sa o moderný odbor, ktorý kombinuje vedomosti z oblasti elektrotechniky, strojnictva a výpočtovej techniky. Je zameraný na CNC, obrábanie rôznych druhov materiálov. V neposlednom rade otec niekoľkokrát našiel synovi potenciálnu prácu, mal sa zúčastniť pohovoru a po porade s matkou tak následne nekonal. Išlo o prácu v Billa v OC Campo di Martin v Martine, alebo prácu v call centre ako telefonista Allianz Slovenskej poisťovne, a.s..

7. K tomu sa opäť vyjadrila splnomocnená zástupkyňa plnoletého syna a to podaním zo dňa 25.9.2019, kde zotrvala na tvrdení o „inakosti“ plnoletého syna a uviedla, že syn je v súčasnosti objednaný ku klinickej psychologičke v Martine, ktorá vyšetří synov psychický stav a psychologička zistí, či syn nepotrebuje aj psychiatrické vyšetrenie. Súčasne splnomocnená zástupkyňa plnoletého syna zotrvala na tvrdení, že otec prisľúbil platiť výživné na syna, kým si on nenájde zamestnanie a na dôkaz tejto skutočnosti pripojila aj čestné vyhlásenie jej súčasného manžela Y. Q.. Matka ďalej tvrdila, že otec tento prisľub nedodržuje a za mesiac september výživné na syna neposlal. Tento mesiac na synovu výživnú si musela požičať peniaze, sama nevie, z čoho ich vráti. Tvrdila, že otec sa so synom stretne len občas, aj to len na návšteve u matky otca. O syna nikdy veľký záujem neprejavoval. K tomuto podaniu matka pripojila správu zo psychologického vyšetrenia syna zpred 13 rokov a to zo dňa 24.10.2006, ďalej rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo 6.11.2018 o jej invalidnom dôchodku a čestné vyhlásenie svojho súčasného manžela.

8. Na pojednávaní dňa 7.11.2019 potom pripojila ešte správu zo psychologického vyšetrenia syna, uskutočneného v dňoch 22.10. až 29.10.2019.

9. Súd konaní vypočul navrhovateľa aj matku - splnomocnenú zástupkyňu plnoletého syna, prečítal listiny pripojené do súdneho spisu ako aj spis Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/59/2013.

10. Takto vykonaným dokazovaním súd zistil tento skutkový stav veci:

11. Zo spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/59/2013 a z vyjadrení účastníkov konania súd mal nepochybne preukázané, že Q. S., K.. XX.X.XXXX, je plnoletým synom navrhovateľa a vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči nemu bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/59/2013 zo dňa 8.10.2013, ktorým bola schválená dohoda rodičov, podľa ktorej bola vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči synovi Q. zvýšená na sumu 210 € s účinnosťou od 16.5.2013. Šlo o poslednú úpravu vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči jeho plnoletému synovi.

12. Z potvrdenia o ukončení štúdia na strednej škole z výučného listu a z vysvedčenia o maturitnej skúške súd zistil, že Q. S. ukončil dňa 30.5.2019 štúdium na Strednej odbornej škole strojníckej, so sídlom v Martine, vykonaním maturitnej skúšky a to v odbore mechanik číslicovo riadených strojov a ako študenta ho Stredná odborná škola strojnica evidovala do 31.8.2019.

13. Z vyjadrenia jeho matky - splnomocnenej zástupkyne je zrejmé, že syn je od 1.9.2019 evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine v evidencii nezamestnaných a nemá žiadny príjem. Zo súhlasného vyjadrenia zástupcov procesných strán bolo pre súd preukázané, že otec si naposledy plnil vyživovaciu povinnosť za august 2019. Táto skutočnosť viedla nakoniec aj k zmene návrhu, keď žiadal zrušiť vyživovaciu povinnosť voči synovi od 1.9.2019.

14. Napriek tvrdeniam splnomocnenej zástupkyne plnoletého syna nebolo preukázané, že by dieťa pre zlý zdravotný stav nebolo schopné vykonávať prácu v pracovnom pomere, resp. nebolo by schopné pokračovať v štúdiu na vysokej škole. Matka dieťaťa najprv predložila potvrdenie o návšteve psychológa z 24.10.2006, ktoré pre poznatky súdu nemalo väčšiu relevanciu, nakoľko bolo podané pred 13 rokmi a bolo neaktuálne. Zo záverov psychológa vyplynulo, že výsledky vyšetrenia boli konzultované s matkou dieťaťa a psychológ odporučil neurologické vyšetrenie dieťaťa. Z vyjadrenia matky vyplynulo, že matka už s dieťaťom odbornú psychiatrickú, alebo neurologickú ambulanciu nenavštevovala. Z vyjadrenia matky vyplýva, že tá je opätovne vydatá a jej príjmom je invalidný dôchodok vo výške 211,90 € mesačne. Matka uviedla, že väčšina zamestnaní, ktoré vysledovala spolu so synom na internetových portáloch, boli pre syna nevhodné. Syn podľa nej nie je schopný samostatne vykonávať nejakú prácu, najmä prácu v kolektíve. Z jej vyjadrenia však vyplynulo, že od roku 2006 už psychológa nenavštevovala a navštívila ho len v súvislosti s prebiehajúcim súdnym konaním o zrušenie vyživovacej povinnosti. Rovnako dieťa nenavštevovalo psychiatra, alebo inú odbornú ambulanciu. Matka tiež priložila potvrdenie o psychologickom vyšetrení plnoletého syna, ktoré bolo uskutočnené v dňoch 22.10.2019 až 29.10.2019. Plnoletý syn bol odporučený na psychologické vyšetrenie svojou všeobecnou lekárkou na základe údajov matky, ktorá tvrdila, že syn je nesamostatný, je potrebné vo všetkom mu pomáhať, nie je manuálne zručný, nevedel sa od detstva zbližiť s kolektívom a zapojiť sa. Psychológ však konštatoval aktuálnu úroveň intelektuálnych schopností v pásme priemeru s problémami koncentrácií pozornosti a s emocionálnu a osobnostnou labilitou. V súčasnosti však syn nemá subjektívne ťažkosti a neužíva žiadne lieky. Psychológ po vyšetrení, ktoré popísal v danom potvrdení, konštatoval, že kontakt s pacientom bol primeraný v exporácii bez nápadnosti v správaní a prejavoch, kooperatívny. V testovej situácii a v záťaži sa u neho prejavili známky mrzutosti, ale pokračoval v požadovanej aktivite. Aktuálne intelektové schopnosti syna sa nachádzajú v pásme nižšieho priemeru, lepšie sú rozvinuté verbálne schopnosti oproti názorným, kde je jeho výkon veľmi nevyrovnaný. Pozornosť bola pri vyšetrení dostatočná, aj schopnosť jej distribúcie v krátkodobej záťaži. Istý pokles pozornosti sa skôr prejavil pri úlohách, ktoré mu nešli a vtedy sa prejavil pokles motivácie, ale bez odmietania aktivity. Problémy sa prejavili najmä pri úlohách, postavených na vizuo - motorickej aktivite a koordinácii, kedy došlo k jeho spomaleniu. Znížený bol výkon tiež pri činnosti, ktorá je postavená na schopnosti oddiferencovania podstatného od nepodstatného. Sociálne porozumenie bolo dostatočné, tiež schopnosť základnej orientácie aj anticipácii pri riešení sociálnych situácií. Psychológ konštatoval, že osobnosť je ešte vo vývine, nevyzretá, vyznačuje sa introverziou, rezervovanosťou, ale aj pasivitou. Nemá rád rozruch, dlhšie sa adaptuje na zmenu a nové situácie. Tieto prežíva so zvýšenou tenziou, ťažie sa sociálne začleňuje. Nie sú ale zachytené prejavy depresie. Záverom psychológ konštatoval, že úroveň intelektových schopností dosahuje pásmo nižšieho priemeru s disproporciami výkonu, zníženie je na úrovni názorových zložiek, v popredí sú problémy vizuo - motorickej koordinácie a v rámci prejavov disfunkcie CNS je oslabená pozornosť. Psychológ doporučil podporovať vo vedení k samostatným aktivitám v primárnom prostredí. Vhodná by bola tiež skupinová forma psychoterapie, cielená na nácvik zvýšenia sociálnych spôsobilostí.

15. Z tohto potvrdenia nevyplýva, že by psychológ vyšetrením zistil podozrenie na také zdravotné poškodenie, ktoré by vyžadovalo návštevu odborného lekára, napr. psychiatra, alebo neurológa, ktoré by určite psychológ v prípade podozrenia, bol matke doporučil.

16. Vzhľadom na dané výsledky psychologického vyšetrenia plnoletého syna súd dospel k presvedčeniu, že plnoleté dieťa nevykazuje známky takého zdravotného poškodenia, ktoré by mu bránilo vykonávať prácu, na ktorú získal vzdelanie štúdiom na strednej škole. Je zrejmé, že plnoletý syn sa vyznačuje istou introverziou, rezervovanosťou, ale aj pasivitou, čo sú ale problémy osobnosti, ktoré je možné korigovať terapiou u psychológa bez toho, aby bolo nutné vyhľadať lekára a to odborníka z oblasti neurológie, alebo psychiatrie. Súd si dovoľí vysloviť názor, že je len v prospech plnoletého syna, aby sa čo najskôr začlenil do pracovného kolektívu, kde by sa cvičili jeho sociálne interakcie, avšak podľa presvedčenia súdu psychické problémy zistené psychológom, ktoré podľa daného potvrdenia nemajú charakter duševnej choroby, alebo poruchy, je možné zvládať bežnou terapiou u psychológa a nie sú obmedzeniami, ktoré by znižovali pracovnú schopnosť plnoletého syna. Pokiaľ nie je možné pre syna nájsť vhodné zamestnanie, súd je toho názoru, že je to spôsobené situáciou na trhu práce, avšak zdravotný stav syna je taký, že pracovať pri potrebnej chuti do práce a snahe môže.

17. Nároky navrhovateľa súd posudzoval podľa ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

21. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča, alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

24. Podľa presvedčenia súdu plnoletý syn ukončil prípravu na budúce povolanie. Zvládol maturitnú skúšku a to dokonca v riadnom termíne. Zaevidoval sa na úrade práce od 1.9.2019 a preto tak z pohľadu Zákona o rodine, ale aj Zákona o sociálnom zabezpečení, nie je nezaopatreným dieťaťom.

25. V zmysle ust. § 9 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z.z. je nezaopatreným dieťaťom dieťa:

a/ do skončenia povinnej školskej dochádzky

b/ po skončení povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 26 rokov veku, ak

1. sústavne sa pripravuje na povolanie

2. pre chorobu a stav, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa prílohy č. 2, sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie, alebo nemôže vykonávať zárobkovú činnosť, alebo

3. pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie, alebo je neschopné vykonávať zárobkovú činnosť.

26. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nezaopatreného dieťaťa je choroba a stav uvedený v prílohe č. 2, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy majú trvať, alebo trvajú dlhšie ako 1 rok a ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy.

27. Podľa § 9 ods. 3 citovaného zákona, nezaopatrené dieťa nie je dieťa

a/ ktoré sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, ak už získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a bol mu priznaný akademický titul podľa osobitného predpisu, alebo

b/ ktoré je poberateľom invalidného dôchodku, priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

28. Podľa § 10 ods. 1 sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona (zákon č. 461/2003 Z.z.) je štúdiom na strednej škole po skončení povinnej školskej dochádzky, alebo štúdiom na vysokej škole do získania vysokoškolského vzdelania druhého stupňa.

29. Z citovaných ustanovení je zjavné, že plnoletý syn ukončil v riadnom termíne vykonaním maturitnej skúšky svoju sústavnú prípravu na budúce povolanie, nepokračuje ďalej v štúdiu na vysokej škole, nebol u neho preukázaný dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, ktorý by mu bránil vykonávať prácu v pracovnom pomere a z toho dôvodu napriek nesúhlasu syna tlmočeného jeho splnomocnenou zástupkyňou, sú podľa presvedčenia súdu splnené podmienky pre zrušenie vyživovacej povinnosti otca

voči plnoletému synovi. Súd preto vyživovaciu povinnosť otca voči synovi zrušil tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku.

30. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 C. m. p..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 C. m. p. odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 C. m. p. odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C. m. p. v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C. m. p. zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.